

„Weisse Rose” zabrzmie podczas festiwalu Opera Rara

2020-01-22

Jutro rozpoczyna się tegoroczna edycja festiwalu Opera Rara. A już w piątek i sobotę w Małopolskim Ogrodzie Sztuki będziemy mogli obejrzeć operę „Weisse Rosse” Udo Zimmermanna.

„Weisse Rose”: do trzech razy sztuka

W ciągu ostatnich lat tysiące razy napotkaliśmy w mediach nagłówki „wzrost nastrojów populistycznych” w Europie i na świecie. Czytaliśmy i słuchaliśmy o tym, jak rządy w wielu krajach stają się coraz bardziej autorytarne, jak ograbia się mniejszości z raz im przyznanych praw, a większości niepostrzeżenie, bo stopniowo, krok po kroku obcina się kolejne wolności. Język nie nadąża za zmieniającym się światem. Kolejne pewniki roztrzaskują się z hukiem, a znaczenie słów niepokojąco się rozmywa.

Nie wiadomo już, gdzie są granice tego, co nazywamy faszyzmem, nazizmem, ksenofobią, szowinizmem czy nacjonalizmem. Czym jest patriotyzm, którym tak chętnie zasłaniają się najwięksi zamordyści? O jego prawdziwym sensie przypominają działania członków organizacji Weisse Rose (Biała Róża) – młodych patriotów, którzy chcieli Niemiec wolnych, pokojowych, sławnych swoją wspaniałą kulturą i dziedzictwem.

Wielu zna tę historię z filmu „Sophie Scholl” Marca Rothemunda z 2005 roku, a teraz dzięki festiwalowi Opera Rara przypomnimy ją sobie dzięki operze Udo Zimmermanna. Miano zdrajców nadali bohaterom ci, którzy stworzyli nieznaną dotąd w dziejach maszynę śmierci, rozpętali najohydniejszą z wojen, doprowadzając do ruiny nie tylko kraje, przeciw którym się zwrócili, ale i same Niemcy. Ci sami, którzy w imię rasowej czystości wymordowali ogromną część obywateli swojego kraju, kazali wykrwawiać się rodakom w bezsensownej walce, a od kapitulacji woleli patrzeć, jak najwspanialsze miasta i zabytki niemieckiej kultury zmieniają się w gruzy. Takimi imponującymi zasługami dla ojczyzny mogli pochwalić się ci „patrioci”, którzy z gorliwością i przy użyciu najgorszych wyzwisk skazali na ścienie studentów cytujących w swoich ulotkach Goethego, Schillera i Novalisa.

„Dlaczego pozwalasz rządzącym, by okradali cię, krok po kroku, czy to otwarcie, czy potajemnie, z kolejnych przynależnych ci praw, aż do dnia, kiedy nie zostanie ci nic poza zmechanizowanym aparatem państwa, na czele którego będą stali przestępcy i pijacy? Czy przemoc zdołała już skruszyć twój duch tak, że zapominasz o swoim prawie, a raczej moralnym obowiązku, jakim jest doprowadzenie tego systemu do upadku?” – takie pytania stawiali w jednej ze swoich broszur członkowie Białej Róży. Było to w Monachium w roku 1942. Rok później system, którego działanie demaskowali, pozbawił ich życia. „Zmechanizowany aparat państwa” zadziałał, jak przewidywali – sprawnie i bezdusznie. Słowa ich ulotki, skierowane do mieszkańców hitlerowskich Niemiec, rezonują tak samo mocno w każdym czasie i miejscu. Każą zachowywać czujność w obliczu władzy, która wynosi samą siebie ponad prawa i swobody obywateli.

Do muzycznego opracowania historii Białej Róży Udo Zimmermann podchodził trzykrotnie. W 1967 roku napisał operę „Weisse Rose” do libretta Ingo Zimmermanna, której kolejną wersję przygotował już w roku następnym. Przy okazji planowanej inscenizacji w Operze Hamburgskiej w 1986 roku miał dokonać dalszych przeróbek, ale zamiast tego postanowił napisać całkiem nową

kompozycję na ten sam temat, tym razem do libretta Wolfganga Willaschka. Powstał utwór zupełnie inny, pozbawiony fabuły i skupiony na wewnętrznych przeżyciach dwojga protagonistów – rodzeństwa Schollów – na chwilę przed ich śmiercią. Inscenizacja pokazywana w Krakowie miała swoją premierę w Theater Orchester Biel Solothurn, a jej autorka Anna Drescher otrzymała za nią w 2015 roku nagrodę Europejskiego Konkursu Reżyserii Operowej oraz nagrodę dla najlepszego spektaklu Festiwalu Operowego Armel. Zagra Sinfonie Orchester Biel Solothurn pod batutą Kaspara Zehndera.

„Weisse Rose”

**Małopolski Ogród Sztuki, ul. Rajska 12
24 i 25 stycznia, godz. 19.30**

- Sophie Scholl: Marion Grange
- Hans Scholl: Wolfgang Resch
- reżyseria: Anna Drescher
- dyrygent: Kaspar Zehnder
- kierownictwo muzyczne: Kaspar Zehnder
- scenografia i kostiumy: Hudda Chukri
- Sinfonie Orchester Biel Solothurn

Festiwal Opera Rara potrwa od 23 stycznia do 14 lutego. Bilety oraz karnety na festiwal są dostępne w sprzedaży w punktach InfoKraków oraz w serwisie eventim.pl.

Na festiwal zaprasza Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe oraz Capella Cracoviensis.